ECLI:LV:KUAT:2024:1120.C69341623.6.S
Lieta Nr. C69341623
CA-0130-24

Kurzemes apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2024. gada 20. novembrī

Kurzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Judīte Mauliņa
tiesneši Iļja Grigorjevs un Liena Jansone
ar tiesas sēdes sekretāri Elīnu Ansuli
piedaloties prasītāja SIA „Julianus Portfolio" pārstāvim /pers. A/, atbildētājam /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Julianus Portfolio" prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu saistībā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2024. gada 23. februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023. gada 30. jūnijā SIA „Julianus Portfolio" (pirms nosaukuma maiņas SIA „Intrum Latvija") cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ par aizdevuma parāda 330,24 EUR, likumisko procentu 5446,79 EUR un nekustamā īpašuma apdrošināšanas prēmijas 26,18 EUR piedziņu. Parāda piedziņas neiespējamības gadījumā lūdzot to piedzīt no galvotāja /pers. C/.

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] 2007. gada 1. martā /pers. B/ izsniegts aizdevums 31 406 EUR, ar atmaksu līdz 2027. gada 28. februārim, Kredīta līgums Nr. /numurs/. Minēto saistību nodrošināšanai /pers. B/ ieķīlājis sev piederošo īpašumu /adrese/, Ķīlas līgums Nr. /numurs/. Ar 2007. gada 7. marta Galvojuma līgumu Nr. /numurs/ /pers. C/ uzņēmies saistības kā pats parādnieks.

Līgumi noslēgti ar AS DnB NORD Banka (pēc nosaukuma maiņas 2011. gada 4. novembrī AS DNB Banka, bet 2017. gada 2. oktobrī AS Luminor Bank), kas 2019. gada 3. janvārī pievienota Igaunijā reģistrētai Luminor Bank AS. 2021. gada 17. jūnijā banka savas prasījuma tiesības cedējusi prasītājai SIA „Intrum Latvija".

[1.2] Aizdevuma atmaksa kavēta. Ar Liepājas tiesas 2010. gada 10. maija lēmumu lietā Nr. 3-12/1611/10 nolemts bezstrīdus kārtībā izpildīt /pers. B/ saistību pret banku pēc aizdevuma līguma, kas nodrošināta ar publisku hipotēku, par kredīta summas 21 284,83 Ls un procentu 787,42 Ls, kopā 22 072,25 Ls samaksu. No atbildētāja prasītājas labā piedzīti tiesas izdevumi 200 Ls un noteiktas bankas tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās kredīta summas līdz tiesas nolēmuma izpildei.

2010. gada 29. decembrī lēmums nosūtīts piespiedu izpildei zvērinātai tiesu izpildītājai Sandrai Jaunsleinei. 2022. gada 7. aprīlī lietā Nr. 3-12/1611/10 banka aizstāta ar tās procesuālo tiesību pārņēmēju - prasītāju SIA „Intrum Latvija".

[1.3] Pēc Lēmuma piespiedu izpildes uzsākšanas /pers. B/ vairākkārt mēģināja vienoties ar banku par saistību labprātīgu izpildi. Puses vienojās, ka /pers. B/ ik mēnesi, no 2015. gada oktobra līdz 2016. gada janvārim (ieskaitot), regulāri un bez kavējumiem veiks maksājumu 70 EUR, bet 2016. gada februārī /pers. B/ jāvēršas bankā, lai vienotos par atlikušo saistību izpildes nosacījumiem. 2015. gada 16. septembrī tiesu izpildītājai lūgts atlikt izpildu darbības izpildu lietā. Parāds 2015. gada 18. jūnijā bija pamatsumma 30 285,58 EUR (jeb 21 284,83 Ls) un likumiskie procenti 9284,81 EUR, aprēķināti no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam.

2022. gada 21. aprīlī lūgts atjaunot izpildu darbības, uzsākot piedziņas vēršanu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu. Neizpildītās saistības 32 596,39 EUR sastāv no pamatsummas 25 023,95 EUR, likumiskajiem procentiem 7572,44 EUR.

Tiesu izpildītājas rīkotajā izsolē /pers. B/ piederošais īpašums nosolīts par 29 600 EUR. Prasītāja atguva 26 721,73 EUR. No tiem, saskaņā ar tiesu izpildītājas aprēķinu, 24 693,71 EUR novirzīti pamatsummas daļējai segšanai, bet 2028,02 EUR daļējai likumisko procentu segšanai.

Izpildu lietvedība 2022. gada novembrī pabeigta ar daļēju izpildi. Prasītāja nekad nav atteikusies no atlikušajiem jau aprēķinātajiem likumiskajiem procentiem, kas nofiksēti 2015. gada 18. jūnijā, un pamatparāda.

[1.4] /pers. C/ galvojuma līgumā uzņēmies personisko atbildību kā pats parādnieks par aizdevuma līguma saistību izpildi.

[2] Atbildētājs/pers. B/ paskaidrojumos prasību neatzīst.

[2.1] Izpildu lieta par aizdevuma parāda piedziņu ir izbeigta un parāds dzēsts.

[2.2] Parāda un likumisko procentu aprēķins nav saprotams.

[2.3] Pirmās instances tiesas sēdē atzinis prasību daļā par pamatparāda un apdrošināšanas maksas piedziņu.

[3] Atbildētājs/pers. C/ paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

[4] Ar Kurzemes rajona tiesas 2024. gada 23. februāra spriedumu prasība apmierināta pilnīgi, izlemts jautājums par tiesas izdevumu piedziņu.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Noslēdzot līgumus, starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm radās tiesības un pienākumi. Rakstveida pierādījumi apliecina, ka atbildētājs uzņemtās saistības nav pildījis - aizdevumu nav atmaksājis.

[4.2] 2022. gada 21. aprīlī, iesniedzot pieteikumu zvērinātai tiesu izpildītājai, prasītāja norādīja, ka neizpildītās saistības 32 596,39 EUR sastāv no aizdevuma pamatsummas 25 023,95 EUR un likumiskajiem procentiem 7572,44 EUR (aprēķināti no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam, atņemot /pers. B/ veiktos maksājumus).

[4.3] Pēc ieķīlātā īpašuma izsoles, 2022. gada 11. aprīlī, prasītāja atguva 26 721,73 EUR. Atbilstoši tiesu izpildītājas aprēķinam 24 693,71 EUR ieskaitīti pamatsummas daļējai segšanai, bet 2028,02 EUR daļējai likumisko procentu segšanai.

[4.4] /pers. B/ noslēgtos līgumus nav apstrīdējis, līgumu esību atzīst, parāds daļēji samaksāts un iesniegto prasību atzīst daļēji – atzīst parāda pamatsummu 330,24 EUR un pielīgtās apdrošināšanas prēmijas maksājuma parādu 26,18 EUR.

Pie šādiem apstākļiem no /pers. B/ par labu prasītājam ir piedzenama nesamaksātā aizdevuma pamatsummas daļa 330,24 EUR un pielīgtās apdrošināšanas prēmijas maksājuma parāds 26,18 EUR.

[4.5] 2022. gada 21. aprīli prasītāja informēja tiesu izpildītāju par likumisko procentu atlikumu no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam, bet 2022. gada 2. septembrī par hipotekārā pamatparāda atlikumu no 2019. gada 22. augusta līdz 2022. gada 22. augustam. Likumiskie procenti, kas nofiksēti 2015. gada 18. jūnijā, aprēķināti pēc formulas: 30 285,58 EUR (pamatsummas parāds) x 6 % (sk. *Civillikuma 1765. pantu*) / 365 (dienu skaits gadā) x 1865 (kavējuma dienu skaits) = 9284,81 EUR. Prasītāja nekad nav atteikusies no šiem atlikušajiem, jau iepriekš aprēķinātajiem likumiskajiem procentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 628. pantu no nekustamā īpašuma pārdošanas rezultātā saņemtiem naudas līdzekļiem izpildītājs ir tiesīgs apmierināt prasījumus par procentu piedziņu par pēdējiem trim gadiem līdz izsoles dienai. Vienlaicīgi noteikts, ja procentu prasījums ir lielāks par trīs gadu periodu, tad tas ir apmierināms Civilprocesa likuma 622. pantā noteiktā kārtībā.

Vadoties no minētās likuma normas, tiesu izpildītāja norādījusi, ka pamatparāda summa ir 25 023,95 EUR, likumiskie 6 procenti no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam (izsoles noslēguma dienai) - 2032,08 EUR.

Prasītājs, savukārt, lūdzis piedzīt jau aprēķināto likumisko procentu parādu no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam, līdz ar to procentu aprēķini ir par dažādiem periodiem.

No minētām likuma normām secināms, ja kreditora prasījums pārsniedz saistības nodrošinājuma apmēru, t. i., publiskās ķīlas vai komercķīlas priekšmets savas vērtības ziņā nevar nosegt prasījuma apmēru vai arī saistība ir nodrošināta tikai noteiktā daļā, saistība ir izpildāma tās nodrošinātajā daļā. Pārējā saistības daļa skatāma prasības tiesvedības kārtībā. Līdzīga satura norma ietverta Civillikuma 1330. pantā.

/pers. B/ nav cēlis pamatotus iebildumus par prasītājas likumisko procentu aprēķiniem, un nav iesniedzis savus likumisko procentu aprēķinus. Līdz ar to ir pamats likumisko procentu parāda 5446,79 EUR piedziņai.

[4.6] Banka ar /pers. C/ noslēgusi ekspromisoriskā galvojuma līgumu, kurā galvotājs uzņēmies saistību kā pats parādnieks. /pers. C/ līgumu nav apstrīdējis un nav cēlis iebildumus pret prasību. Līdz ar to gadījumā, ja parāda piedziņa no /pers. B/ nav iespējama, tas piedzenams no galvotāja.

[4.7] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1756. pantu līdz sprieduma izpildei prasītājai noteiktas tiesības saņemt likumiskos procentus.

[4.8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu un 39. panta pirmās daļas 5. punktu no atbildētājiem prasītājas labā piedzīta par prasības celšanu samaksātā valsts nodeva 466,77 EUR, bet valsts labā nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 21 EUR.

[5] Par spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis /pers. B/, pārsūdzot to daļā, ar kuru apmierināta prasība par likumisko procentu piedziņu.

Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[5.1] Parāda piedziņas procesā ir vairākas pretrunas.

2022. gada 21. aprīlī prasītāja viņu informējusi par parādu 32 596,36 EUR. Tiesu izpildītāja uzsāka piedziņu par parādu 31 690,56 EUR, bet aprēķinā norādīts, ka parāda summa ir 27 056,03 EUR. Tiesu izpildītājas aprēķinā norādītā summa pirmās instances tiesas spriedumā nav norādīta.

Līdz ar to secināms, ka lietas izskatīšanā pirmās instances tiesa vērtējusi tikai prasības pieteikumā norādīto. Atbildētāja iesniegtajiem pierādījumiem tiesa pievērsusies tikai tiesas sēdē.

[5.2] Saskaņā ar 2018. gada 12. novembra vienošanos par parāda atmaksas kārtību, parāda summa bija 26 907,20 EUR un līdz 2021. gada 15. aprīlim tā samazinājās.

Tiesu izpildītāja likumisko procentu aprēķinu uzsāka no 2021. gada 15. aprīļa līdz izsoles noslēguma dienai. Ņemot vērā, ka 2015. gadā prasītāja vērsās pie tiesu izpildītājas par izpildes atlikšanu izpildu lietā, līdz 2018. gada 12. novembra Vienošanās noslēgšanai likumiskie procenti netika aprēķināti.

Prasītāja iepazīstināta ar tiesu izpildītājas aprēķiniem un tos Civilprocesa likuma 631. un 632. pantā norādītajā kārtībā nav apstrīdējusi. Tādējādi tiem piekritusi.

[5.3] Likumiskie procenti aprēķināmi līdz izsoles noslēguma dienai, pēc tam to aprēķināšanai nav pamata. Turklāt no atgūtās naudas likumiskie procenti pilnībā nomaksāti. Tādējādi pēc izsoles, atlikusi tikai pamatparāda summa 330,24 EUR un apdrošināšanas prēmija 26,18 EUR, ko atbildētājs neapstrīd.

Līdz ar to tiesa nepamatoti secinājusi, ka likumiskie procenti dzēsti daļēji un divreiz no atbildētāja piedzīti vieni un tie paši procenti.

[5.4] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka par likumisko procentu aprēķinu lietā nav celti iebildumi. Tas apstrīdēts ar tiesu izpildītājas skaidrojumiem un aprēķiniem.

Prasība jāpierāda prasītājam, atbildētājam likumisko procentu aprēķins nav jāiesniedz.

[5.5] Apelācijas sūdzībai pievienots tiesu izpildītājas 2024. gada 14. februāra skaidrojums, kurā norādīts parāda atlikums. Lūdz to pievienot lietas materiāliem.

[6] Rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību prasītāja SIA „Julianus Portfolio" lūdz to kā nepamatotu noraidīt.

[6.1] 2022. gada 2. septembra vēstulē saskaņā ar tiesu izpildītājas lūgumu norādīts tikai hipotekārā pamatparāda atlikums. Atbilstoši prasītājas sniegtajai informācijai tiesu izpildītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 628. panta otro daļu aprēķināja likumiskos procentus. Ņemot vērā, ka Civilprocesa likuma 628. panta otrā daļa ierobežo periodu par kādu ir aprēķināmi blakus prasījumi pārdodot ar ķīlu apgrūtinātu nekustamo īpašumu, tiesu izpildītāja nebija tiesīga aprēķināt un izmaksāt blakus prasījumus par visu periodu, proti, no 2010. gada 10. maija līdz 2022. gada 22. augustam.

Ņemot vērā, ka prasītājas prasījums netika apmierināts pilnīgi, ko apliecina arī tiesu izpildītājas 2022. gada 20. oktobra paziņojums, prasītājai ir tiesības vērsties tiesā ar prasījumu par atlikušā parāda piedziņu, tajā skaitā par likumisko procentu piedziņu.

[6.2] Nepamatoti ir atbildētāja apgalvojumi, ka likumiskie procenti no viņa piedzīti divreiz par vienu un to pašu summu, jo prasītāja lūdza piedzīt likumiskos procentus no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam un no 2022. gada 11. aprīļa (izsoles diena) līdz 2022. gada 4. novembrim 5446,79 EUR.

[6.3] Ne cedents, ne arī prasītāja nav atteikušies no tiesībām prasīt likumiskos procentus.

[7] Lietas izskatīšanā apelācijas instances tiesas sēdē 2024. gada 21. oktobrī lietas dalībnieki sniedza šādus paskaidrojumus.

[7.1] Atbildētājs uzturēja apelācijas sūdzību un lūdza noraidīt prasību daļā par likumisko procentu piedziņu. Norādīja, ka, slēdzot 2018. gada Vienošanos bankā, puses vienojās, ka 26 907 EUR ir galīgā un neapstrīdamā parāda summa, bez procentiem. Procenti tiek aprēķināti tikai, ja šī Vienošanās netiktu pildīta. 2020. gadā banka atkāpās no Vienošanās. Piespiedu izpildei nodots parāds, kas jau bija samazinājies. Piekrīt, ka 2015. gadā bija aprēķināti likumiskie procenti 9000 EUR. Vienīgie pareizie procenti, kas tika aprēķināti, bija tie, ko aprēķināja tiesu izpildītāja – 2028,02 EUR.

[7.2] Prasītājas pārstāvis uzturēja tiesā celto prasību, apelācijas sūdzību neatzina. Uzturēja iepriekš sniegtos paskaidrojumus, papildus norādīja, ka procentu aprēķins veikts no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam, proti, 9284,81 EUR. Līdz tiesas lēmuma nodošanai izpildei tiesu izpildītājam 2021. gada 15. aprīlī procentu apmērs bija samazinājies, atbildētāja likumisko procentu parāda atlikums bija 7572,44 EUR. Pēc tam tiesu izpildītāja veica savu procentu aprēķinu no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam 2028,02 EUR, taču šo summu prasītāja neprasa piedzīt, tā ir atskaitīta no piedzenamā procentu apmēra. Procentu apmērs ir labprātīgi samazināts.

2018. gada Vienošanās bija tikai par pamatparādu. Tā kā parādnieks šo Vienošanos nepildīja, tā saskaņā ar 6.1.1. punktu tika izbeigta un 2010. gada 10. maija nolēmums par parāda piedziņu nodots izpildei. Piedziņa izpildu lietā veikta pēc prasītājas aprēķiniem un tiesu izpildītājai nosūtītās informācijas.

Saskaņā ar tiesu izpildītājas 2022. gada 20. oktobra paziņojumu, 2021. gadā parāda summa bija 25 023,95 EUR. No šīs summas tiesu izpildītāja par 493 dienām aprēķināja likumiskos procentus 2028,02 EUR. Pārdodot nekustamo īpašumu par 29 600 EUR, tiesu izpildītāja 24 693,71 EUR novirzījusi pamatparāda dzēšanai, līdz ar to pamatparāds palicis 330,24 EUR. Par šo summu strīda nav. Tiesu izpildītāja izpildu lietā aprēķinājusi likumiskos procentus 2028,02 EUR un par šo summu samazināts tiesu izpildītājai sākotnēji nodotais parāds 7572,44 EUR, pēc tam tas vēl labprātīgi samazināts. Lūdz piedzīt tik, cik piedzīts ar pirmās instances tiesas spriedumu.

[7.3] Uz lietas izskatīšanu apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājs /pers. C/ neieradās. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot pavēsti uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Tiesā nav saņemtas ziņas par atbildētāja neierašanās iemesliem.

Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. pantu nolēma skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo nesaskatīja Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā norādītos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, pārbaudījusi pierādījumus, uzklausījusi lietas dalībnieku paskaidrojumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasība pārsūdzētajā daļā ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Tiesa savu nolēmumu pamato ar šādiem argumentiem.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu un 430. panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesa konstatē, ka Kurzemes rajona tiesas 2024. gada 23. februāra spriedums pārsūdzēts daļā ar kuru apmierināta prasība par likumisko procentu piedziņu.

Prasītāja pretapelācijas sūdzību nav iesniegusi. Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums daļā, ar kuru apmierināta prasība par pamatparāda 330,24 EUR un apdrošināšanas maksas 26,18 EUR piedziņu, ir stājies spēkā un šajā daļā nav pārvērtējams.

[10] Tiesa konstatē, ka par faktiem, kurus nodibinājusi pirmās instances tiesa (tās sprieduma 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6., 5., 5.1., 5.2., 5.3., 11. punkts) strīds nepastāv. Līdz ar ko apelācijas instances tiesa tos atkārtoti nepārbauda.

Tādējādi apelācijas instances tiesas izskatīšanas priekšmets ir prasība par likumisko procentu piedziņu.

Secīgi tiesai ir jāizšķir strīds par to, vai lietā ir konstatējami priekšnoteikumi, lai būtu pamats piedzīt no atbildētājiem subsidiāri prasītājas labā pieprasītos likumiskos nokavējuma procentus 5446,79 EUR no 2010. gada 10. maija (tiesas lēmums par saistību bezstrīdus piespiedu izpildi) līdz 2015. gada 18. jūnijam (diena, kad kreditors nofiksēja parādu).

[11] Civilprocesa likuma 432. panta piektajā daļā noteikts, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudot pārsūdzētajā spriedumā norādītos motīvus un argumentus, kas bija par pamatu prasības apmierināšanai pret atbildētājiem daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu, tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, apgabaltiesa pievienojas tajā paustajām atziņām pilnībā un atkārtoti tās nenorāda.

Apelācijas sūdzībā norādītie apstākļi nav vērtējami kā pamats pirmās instances tiesas nolēmuma atcelšanai.

Atbildot uz apelācijas sūdzības argumentiem un iebildumiem par iepriekš minēto aspektu, tiesa papildus norāda uz turpmāk minēto.

[12] Apelators vērš uzmanību, ka, no 2015. gada, kad prasītāja pieteica lūgumu par izpildu darbību atlikšanu, līdz pušu 2018. gada 12. novembra Vienošanās Nr. /numurs/ par parāda atmaksas kārtību (turpmāk – Vienošanās) noslēgšanai, likumiskie nokavējuma procenti netika aprēķināti. Vienīgos pareizos procentus 2028,02 EUR ir aprēķinājusi tiesu izpildītāja. No izsolē iegūtiem līdzekļiem samaksāti visi likumiskie nokavējuma procenti, kas aprēķināti nolēmuma izpildes laikā no 2021.gada 15. aprīļa līdz izsoles noslēguma dienai, izpildu lieta izbeigta. Līdz ar to vienus un tos pašus procentus no atbildētāja divas reizes piedzīt nav pamata.

Prasītāja, savukārt, iebilst, ka atbildētāja apgalvojumi par to, ka likumiskie procenti no viņa piedzīti divreiz par vienu un to pašu summu, ir nepamatoti, jo prasītāja līdz piedzīt likumiskos procentus 5446,79 EUR no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam un no 2022. gada 11. aprīļa (izsoles diena) līdz 2022. gada 4. novembrim.

[12.1] No 2010. gada 10. maija tiesas lēmuma par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu (turpmāk – Lēmums) secināms, ka nolemts bezstrīdus piespiedu kārtībā izpildīt /pers. B/ saistību pēc 2007. gada 1. marta Kredīta līguma Nr. /numurs/ un Ķīlas līguma Nr. /numurs/, kas nodrošināta ar publisku hipotēku.

Ar 2022. gada 3. marta atgādinājumiem par saistību izpildi pēc 2007. gada 1. marta Kredīta līguma Nr. /numurs/ atbildētājiem darīts zināms, ka pamatparāds ir 25 023,95 EUR, likumiskie procenti - 7572,44 EUR, kopā 32 596,39 EUR.

2022. gada 21. aprīlī prasītāja norādījusi zvērinātai tiesu izpildītājai, ka uz minēto datumu atbildētāju parāds ir 32 596,39 EUR (pamatparāds 25 023,95 EUR, likumiskie procenti 7572,44 EUR). Arī 2022. gada 2. septembra prasītājas paziņojums zvērinātai tiesu izpildītājai apliecina, ka hipotekārā pamatparāda atlikums no 2019. gada 22. augusta līdz 2022. gada 22. augustam bija 25 023,95 EUR.

No 2022. gada 6. septembra zvērinātas tiesu izpildītājas atbildes uz /pers. B/ iesniegumu secināms, ka pamatparāds ir 25 023,95 EUR, bet likumiskie procenti no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam ir 2032,08 EUR. No atbildes teksta secināms, ka šos procentus aprēķinājusi zvērināta tiesu izpildītāja.

2022. gada 20. oktobra zvērinātas tiesu izpildītājas paziņojumā par aprēķinātajiem likumiskajiem procentiem norādīts, ka 2022. gada 15. aprīlī pamatparāds ir 25 023,95 EUR. Bet tiesu izpildītāja no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam ir aprēķinājusi likumiskos procentus 2028,02 EUR. No paziņojuma secināms, ka izpildu lietvedība, kurā notikusi Lēmuma piespiedu izpilde, ir uzskatāma par pabeigtu ar daļēju izpildi.

Savukārt 2024. gada 14. februāra atbildē uz /pers. B/ iesniegumu zvērināta tiesu izpildītāja vēlreiz izskaidrojusi izpildu lietā piedzīto summu pamatotību un norādījusi, ka viņa no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam ir aprēķinājusi likumiskos procentus 2028,02 EUR.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka lietas dalībnieki apstrīdējuši zvērinātas tiesu izpildītājas darbības nolēmuma izpildīšanā, atteikumu izpildīt šādas darbības vai viņas sastādīto parāda aprēķinu, t. sk., attiecībā uz to likumisko procentu apmēru, kas aprēķināti no 2021. gada 15. aprīļa līdz 2022. gada 22. augustam.

[12.2] Vienošanās apliecina, ka, puses pielīga parāda, kas atbildētājam /pers. B/ jāsamaksā saskaņā ar Lēmumu, samaksas kārtību. Puses labprātīgi vienojās un noteica, ka pamatparāds ir 26 907,20 EUR. Tāpat tika pielīgts atbildētāja pienākums maksāt likumiskos procentus un prasītājas tiesības izbeigt Vienošanos un nekavējoties nodot nolēmumu piespiedu izpildei gadījumā, ja atbildētājs kavē maksājumus vai nemaksā tos pilnībā. Vienošanās I daļā nepārprotami norādīts, ka nolēmums ir šā sprieduma 12.1. punktā norādītais Lēmums.

No Vienošanās teksta nav secināms atbildētāja apgalvotais, ka norādītais pamatparāds 26 907,20 EUR ir galīgā un neapstrīdamā summa, kas

jāsamaksā, lai izpildītu 2007. gada 1. marta Kredīta līgumā Nr. /numurs/ un Ķīlas līgumā Nr. /numurs/, kas nodrošināta ar publisku hipotēku, uzņemtās saistības. Tiesa secina, ka 26 907,20 EUR prasītājs akceptētu tikai gadījumā, ka atbildētājs precīzi izpildītu Vienošanās grafikā pielīgto. Taču atbildētājs uzņemtās saistības nav izpildījis. Secīgi, atjaunojās to summu piedziņa, kas aprēķinātas saskaņā ar Lēmuma piespiedu izpildi.

To, ka Vienošanās nav pildīta apliecina prasītājas 2022. gada 21. aprīļa paziņojumā zvērinātai tiesu izpildītājai pieteiktais lūgums par izpildu darbību atjaunošanu un piedziņas vēršanu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu.

Nav strīda, ka saskaņā ar Vienošanos atbildētājs ir daļēji samaksājis parādu. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto, ka līdz 2022. gada 15. aprīlim ir saņemti 1883,25 EUR, jo atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par to, ka samaksātā summa būtu savādāka.

[12.3] Ņemot vērā iepriekš norādīto tiesa par nepamatotiem atzīst apelatora iebildumus, ka prasītāja lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus divas reizes par vienu un to pašu periodu.

No iepriekš sprieduma 12.1. un 12.2. punktā minētā nepārprotami ir secināms, ka 2022. gada 15. aprīli pamatparāds bija 25 023,95 EUR taču likumiskie procenti, kas norādīti zvērinātas tiesu izpildītājas izsniegtajos dokumentos ir attiecināmi uz periodu, kad notika Lēmuma piespiedu izpilde. Par šo periodu norādītās summas nav attiecināmas uz prasītāja pieprasītajiem likumiskajiem nokavējuma procentiem 5446,79 EUR no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam.

No prasītājas sagatavotā izsniegtās un atmaksātās kredīta pamatsummas aprēķina secināms, ka aizdevums nav maksāts vispār no 2008. gada 5. novembra līdz 2015. gada 18. jūnijam. 2008. gada 5. novembrī pamatsummas atlikums bija 30 285,58 EUR.

Civillikuma 1759. panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītāja ir izvēlējusies pieprasīt no atbildētājiem likumiskos nokavējuma procentus no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam. Kā redzams no iesniegtā parāda aprēķina un prasītājas paskaidrotā, tad par 1865 kavētām dienām likumiskie nokavējuma procenti ir 9284,81 EUR. Tiesas sēdē apelators šādu nokavējuma procentu apmēru neapstrīdēja.

Redzams, ka 2015. gada 18. jūnijā nofiksētie likumiskie nokavējuma procenti 9284,81 EUR 2022. gada 3. martā samazināti līdz 7572,44 EUR. Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis norādīja, ka piedzenamais procentu apmērs ir labprātīgi samazināts, t. sk., par zvērinātas tiesu izpildītājas aprēķinātajiem 2028,02 EUR, lūdza piedzīt tādus likumiskos procentus, kādus tos piedzina pirmās instances tiesa.

Lai gan prasītāja ir norādījusi, ka procenti aprēķināti arī no 2022. gada 11. aprīļa līdz 2022. gada 4. novembrim, no lietā iesniegtajiem aprēķiniem un prasītājas paskaidrojumiem procentu parāda pieaugums par šo laika periodu nav konstatējams. Gluži pretēji, neskatoties uz to, ka 2022. gada 11. aprīlī nesamaksāto procentu, kas aprēķināti no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam, atlikums bija 7572,44 EUR un atbildētājs neko prasītājai nav maksājis, tiesā celtās prasības ietvaros tiek lūgts piedzīt vēl mazāku summu, t. i., 5446,79 EUR. Līdz ar to apelācijas sūdzībā norādītie iebildumi par to, ka pēc izsoles noslēguma būtu veikts likumisko procentu aprēķins, nav pamatoti.

[12.4] Ņemot vērā iepriekš norādīto un to, ka no pierādījumiem lietā secināms, ka visus parāda samaksai saņemtos maksājumus prasītāja no 2015. gada novirzījusi pamatparāda samaksai, tad nav pamata apšaubīt, ka nofiksētie un atzītie procenti 9284,81 EUR palika nemainīgi. Prasītāja tos samazinājusi labprātīgi, nesaņemot par to pretizpildījumu. Savukārt atbildētājs saskaņā ar Civillikuma 1835. pantu, nav pierādījis, ka likumiskos nokavējuma procentus samaksājis.

Secīgi, no atbildētājiem subsidiāri prasītājas labā piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 5446,79 EUR no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam.

[13] Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. *Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986. gada 13. oktobra lēmums lietā 10153/82 Austria)*. Tiesības uz motivētu tiesas nolēmumu nenozīmē, ka tiesai ir pienākums atbildēt uz jebkuru procesa dalībnieka argumentu, bet gan tikai uz tādiem, kas attiecas uz lietu un ir nozīmīgi (sk. *Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 140. lpp.*). Tādēļ tiesa pārējos pušu argumentus nevērtē, jo tie neietekmē tiesas sprieduma argumentāciju par prasības apmierināšanas iemesliem pēc būtības.

[14] Tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos apstākļus, piemērojusi faktiskajiem apstākļiem atbilstošās procesuālo un materiālo tiesību normas, nonākusi pie pamatotiem secinājumiem. Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar būt pamats pretēju secinājumu izdarīšanai.

[15] Spriedumā ir jāizlemj jautājumi, kas saistīti ar tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Prasītāja samaksājusi valsts nodevu par prasības celšanu 466,77 EUR. Atbildētājs /pers. B/ samaksājis valsts nodevu par apelācijas sūdzības iesniegšanu 452,51 EUR.

[15.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram. Tā kā prasība kopumā apmierināta pilnīgi, tad prasītājas samaksātā valsts nodeva piedzenama no atbildētājiem, proti, no /pers. B/ - 233,39 EUR, bet no /pers. C/ - 233,38 EUR.

[15.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. pantu no atbildētājiem vienādās daļās valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu pirmās instances tiesā 21 EUR un apelācijas instances tiesā 4 EUR, kopā 25 EUR, proti, 12,50 EUR no katra.

[16] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, prasītājai un valstij ir nosakāmas tiesības par laiku līdz nolēmuma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no visas to labā ar nolēmumu piedzītās summas, ar nosacījumu, ka šo likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Tiesa ņem vērā piemērojamās tiesību normas skaidrojumu jeb interpretāciju, kas izteikta Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumā, kura 4. punktā skaidrots, ka ar konkrēto tiesību normu jaunas tiesības netiek radītas, bet tiesa, pamatojoties uz materiālo tiesību normām, tikai konstatē lietas dalībnieka tiesības uz attiecīgo summu. Minētajām atziņām, pamatojoties uz likuma „Par tiesu varu" $49.^{1}$ panta trešo daļu, ir skaidrojošs raksturs, līdz ar to tās ir ņemamas vērā.

Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmumā izteiktās atziņas pilnībā uzturējis Senāts 2024. gada 13. jūnija spriedumā lietā Nr. SKC-53/2024 (ECLI:AT:2024:0613.C33348419.26.S).

Šo apsvērumu dēļ un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5. panta piekto daļu, Civilprocesa likuma 195. panta pirmā daļa tiek piemērota arī uz piedziņām valsts labā.

[17] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa $204.^{1}$ pantu atbildētājiem nosakāms 10 dienu termiņš nolēmuma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.,^{1} 430., 432., 434. pantu, tiesa

nosprieda

SIA „Julianus Portfolio" (pirms nosaukuma maiņas SIA „Intrum Latvija") prasību /pers. B/ un /pers. C/ par likumisko nokavējuma procentu piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, personas kods /personas kods/, SIA „Julianus Portfolio", reģistrācijas Nr. 40203088409, labā likumiskos nokavējuma procentus no 2010. gada 10. maija līdz 2015. gada 18. jūnijam 5446,79 EUR (pieci tūkstoši četri simti četrdesmit seši *euro* un 79 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, SIA „Julianus Portfolio", reģistrācijas Nr. 40203088409, labā tiesas izdevumus 233,39 EUR (divi simti trīsdesmit trīs *euro* un 39 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, SIA „Julianus Portfolio", reģistrācijas Nr. 40203088409, labā tiesas izdevumus 233,38 EUR (divi simti trīsdesmit trīs *euro* un 38 centi).

Par labu SIA „Julianus Portfolio", piedzītās summas maksājamas bankas kontā Nr. LV43RIKO0000081667899, Luminor Bank AS Latvijas filiāle.

Noteikt SIA „Julianus Portfolio" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no visas piedzītās summas, nosakot, ka šo procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,50 EUR (divpadsmit *euro* un 50 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,50 EUR (divpadsmit *euro* un 50 centi).

Valsts labā piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami Tiesu administrācijai, reģistrācijas Nr. 90001672316, Valsts kasē, BIC kods TRELLV22, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi 21490 un datus lietas vai personas identificēšanai.

Noteikt valstij tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no piedzītās tiesas izdevumu summas, nosakot, ka šo procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu.

Noteikt /pers. B/ un /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2024. gada 20. novembra - Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Tiesnese J. Mauliņa

Tiesnesis I. Grigorjevs

Tiesnese L. Jansone

DOKUMENTS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.